

3 Εκπαιδευτικά προγράμματα



1. «Πόσους ξένους μπορείς να μετρήσεις ανάμεσά μας;»

Βιωματικό, συμμετοχικό Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα

Για παιδιά Δ'-ΣΤ' Δημοτικού και Γυμνασίου



Το Πρόγραμμα έχει στόχο να προσφέρει στα παιδιά το βίωμα και την ανάλυση της Διαφορετικότητας μέσα από δράσεις, πληροφόρηση, συμμετοχική παρατήρηση και παιχνίδια ρόλων. Διερευνούμε με όλη την ομάδα πόσο διαφορετικά συναισθήματα γεννιούνται μέσα μας, ανάλογα με την ερμηνεία με την οποία αντιμετωπίζουμε ένα γεγονός της καθημερινής μας ζωής. Πάνω σε αυτή τη βάση καλούμε τα παιδιά να συμμετάσχουν σε ένα παιχνίδι καταγραφής των συναισθημάτων τους, μέσα από το οποίο ξεδιπλώνονται και αναλύονται μια βεντάλια αυθόρμητων αντιδράσεων, όπως είναι ο θυμός, ο φόβος, η απογοήτευση, η ενοχή, η αισιοδοξία, η αλληλεγγύη, το αίσθημα αδικίας, η διεκδίκηση, κλπ. Από τη σταδιακή προσέγγιση και την ελεύθερη έκφραση του διαφορετικού τρόπου με τον οποίο κάθε παιδί έχει αντιμετωπίσει, νιώσει και διαχειριστεί ένα πρόβλημα, οδηγούμε τα παιδιά να αναγνωρίσουν με φιλικό τρόπο τις έννοιες της διαφορετικής ταυτότητας, των «ξένων» στοιχείων που εμπεριέχονται στη ζωή μας, των διαφορετικών αξιών και των συναισθημάτων μέσα από τα οποία επικοινωνούμε.



Στη συνέχεια, καλούμε τα παιδιά να ταξιδέψουν από τον δικό τους μικρόκοσμο στον έξω κόσμο και στα όσα συμβαίνουν γύρω μας, κοντινά ή μακρινά. Χρησιμοποιούμε αποκόμματα από εφημερίδες και περιοδικά με μικρές ιστορίες και σύγχρονα θέματα Διαφορετικότητας. Συγκρίνουν τα μικρά και τα μεγάλα προβλήματα και πόσο διαφορετικά αντιμετωπίζονται, να αντιληφθούν πόσες «ξένες» καταστάσεις μπορεί να μας αφορούν ή να μας αγγίζουν περισσότερο απ' όσο νομίζαμε. Σχολιάζουμε τα προβλήματα και τις λύσεις όπως παρουσιάζονται στον Τύπο. Φανταζόμαστε τον εαυτό μας στη θέση άλλων παιδιών που έγιναν τα ίδια πρωταγωνιστές μιας είδησης. Καλούμε τα παιδιά να μπουν στη θέση τους και να γράψουν μικρές αγγελίες ζητώντας ή προσφέροντας βοήθεια σε όσους την έχουν ανάγκη.





Στο τέλος, μοιράζουμε ένα έντυπο πολιτισμικής ταυτότητας. Κάθε παιδί συμπληρώνει ελεύθερα τη δική του πολιτισμική ταυτότητα, που περιλαμβάνει στοιχεία για το ποιος/α είναι, πώς θεωρεί ότι τον/την βλέπουν οι άλλοι, τις επιθυμίες και τις προσδοκίες του, σε τι μοιάζει και σε τι διαφέρει από τους άλλους, όσα θεωρεί θετικά και όσα πιστεύει αρνητικά στοιχεία της ταυτότητας του.

Τα παιδιά παίρνουν μαζί τους, ως ανάμνηση του Εκπαιδευτικού Προγράμματος, τη συμπληρωμένη από τα ίδια πολιτισμική τους ταυτότητα, στην οποία υπογραμμίζεται ότι:

Η ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΜΑΣ ΔΕΝ ΠΑΙΡΝΕΙ ΒΑΘΟΜΟ ΓΙΑΤΙ ΕΙΜΑΣΤΕ ΕΜΕΙΣ, ΟΛΟΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΜΟΝΑΔΙΚΟΙ ΜΕΣΑ ΣΕ ΕΝΑΝ **ΠΟΛΥΧΡΩΜΟ** ΚΟΣΜΟ

2. «Το παιδί - πολίτης»

Βιωματικό Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα

Για παιδιά Δ΄-ΣΤ΄ Δημοτικού και Γυμνασίου



Τα 3 Εκπαιδευτικά Προγράμματα
έχουν πραγματοποιηθεί
σε περισσότερες από
100 σχολικές τάξεις
και συνεχίζουν....

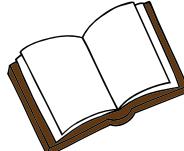
Το Εκπαιδευτικό αυτό Πρόγραμμα έχει στόχο να προσφέρει στα παιδιά το βίωμα και την έννοια του τι σημαίνει πολίτης στη σύγχρονη δημοκρατία, καθώς και ποιο το νόημα της υπεύθυνης στάσης μέσα στην κοινωνία.

Χρησιμοποιούνται απλές δράσεις, πληροφόρηση, έντυπο υλικό, παιχνίδια ρόλων και συμμετοχική παρατήρηση. Δίνουμε στα παιδιά τη δυνατότητα να αντιληφθούν ότι στις σύγχρονες κοινωνίες ο πολίτης πρέπει να ενημερώνεται και να διαμορφώνει άποψη για πολλά και διαφορετικά ζητήματα, που αφορούν την τοπική κοινωνία όπου ζει, τη χώρα του, καθώς και την παγκόσμια κοινότητα.

Επίσης, τα κάνουμε να αντιληφθούν ότι κανένα από αυτά τα προβλήματα δεν είναι ξένα προς τη ζωή του ίδιου και της οικογένειάς του κι ότι αυτό συνεπάγεται τη συμμετοχή του και τη συμβολή του στην καλύτερη αντιμετώπιση και τη λύση τους.

Τα παιδιά πληροφορούνται, επιλέγουν και εντοπίζουν προβλήματα που αφορούν το περιβάλλον, την υγεία, την παιδεία, τον πολιτισμό, τη φτώχεια, την ειρήνη, την ασφάλεια, κλπ. Στη συνέχεια, μέσα από παιχνίδια ρόλων, αντιλαμβάνονται ότι σημαντικό ρόλο στη σύγχρονη δημοκρατική κοινωνία έχει ο ενεργός πολίτης, δηλαδή ένας πολίτης ενημερωμένος και συμμέτοχος σε όλους τους τομείς της δημόσιας ζωής. Διαπιστώνουν επίσης πόση διαφορά έχει μια κοινότητα παθητικών από μια κοινότητα ενεργών πολιτών.





Στη διάρκεια του προγράμματος επιλέγουμε τους πιο πρόσφορους παιδαγωγικούς τρόπους ώστε να αντιληφθούν τα παιδιά, μέσα από γεγονότα και παραδείγματα της καθημερινής ζωής, πως κάθε δραστηριότητα των ατόμων και των ομάδων που αφορά τη συλλογική ζωή συνδέεται με μια πολιτική απόφαση, με την ευρεία έννοια, καθώς και με τις νοοτροπίες και συμπεριφορές που επικρατούν στην κοινωνία. Για το λόγο αυτό ενθαρρύνονται τα παιδιά να προχωρήσουν σε ανάλυση, προβληματισμό, διαχείριση και αποφάσεις επιλεγμένων παραδειγματικών περιπτώσεων. Οι θεματικές ενότητες που προσεγγίζουν τα παιδιά είναι:

- Οι ανθρώπινες ανάγκες και πώς συνδέονται με την ατομική, οικογενειακή, τοπική και ευρύτερη κοινωνική ζωή.
- Η αναζήτηση προτεραιοτήτων σε μια λίστα ατομικών και κοινωνικών αναγκών
- Ο εντοπισμός των θεσμών (κρατικών, αυτοδιοικητικών, ιδρυμάτων, κλπ) που έχουν την αρμοδιότητα να συνδράμουν συγκεκριμένες ανάγκες
- Η αλληλεπίδραση διαφορετικών κοινωνικών ομάδων απέναντι στην ικανοποίηση των αναγκών
- Οι ιεραρχικές δομές, το πλαίσιο, οι κανόνες και οι νόμοι που καθορίζουν τη διαχείριση των αναγκών
- Η ταυτότητα του πολίτη
- Ο πολίτης και υπεύθυνη στάση του στην καθημερινή ζωή
- Η διαδικασία λήψης αποφάσεων σε ατομικό και κοινωνικό επίπεδο
- Τα δικαιώματα και οι ελευθερίες
- Η κοινωνία των πολιτών και η κοινωνική αλληλεγγύη

Στόχος είναι η καλλιέργεια της ατομικής ευθύνης σε συνάρτηση με τις αξίες της κοινωνικής αλληλεγγύης και της κοινωνικής συνοχής, η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και το ενδιαφέρον για τα ανθρώπινα δικαιώματα: την ελευθερία, την ισονομία, τη δικαιοσύνη, την ανοχή στη Διαφορετικότητα, τον πλουραλισμό, το δικαίωμα συμμετοχής στη δημόσια ζωή, το σεβασμό στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια, το δικαίωμα στην πολιτισμική πολυμορφία και ταυτότητα.

Στο τέλος, μοιράζεται ένα έντυπο ταυτότητας, παρόμοιο με αυτό που έχουν οι ενήλικες. Κάθε παιδί συμπληρώνει σε αυτό τη δική του ταυτότητα, που περιλαμβάνει στοιχεία για το ποιος/α είναι ως μικρός πολίτης. Τα παιδιά παίρνουν μαζί τους, ως ανάμνηση του Εκπαιδευτικού Προγράμματος, τη συμπληρωμένη από τα ίδια ταυτότητά τους.





3. «Μικροί αναγνώστες στον κόσμο των βιβλίων»

Αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα απευθύνεται στους μικρούς αναγνώστες των σχολικών τάξεων του Δημοτικού. Στόχος του Προγράμματος είναι να ξυπνήσει το ενδιαφέρον των παιδιών για τον κόσμο των βιβλίων, να τα οδηγήσει να αντιληφθούν ότι μια βιβλιοθήκη μπορεί να ικανοποιήσει τα πιο διαφορετικά ενδιαφέροντα, να προκαλέσει εκπλήξεις ανοίγοντας νέους ορίζοντες κι ότι χρειάζεται οδηγό.

Το δικαίωμα στη μάθηση, στην περιέργεια και στην ανάγνωση εκπληρώνεται με τον καλύτερο τρόπο σε μια βιβλιοθήκη. Ιδιαίτερα εάν η βιβλιοθήκη είναι δανειστική. Μέσω βιωματικών δράσεων, δίνεται στα παιδιά η ευκαιρία να γνωρίσουν τα παιδικά βιβλία και την κατηγοριοποίησή τους: παραμύθια, λογοτεχνικά, ιστορικά, γνώσεων κ.λπ. Εδώ έχει την αφετηρία του το ταξίδι στο κόσμο των βιβλίων.

Στη συνέχεια μαθαίνουν να αναγνωρίζουν τα βασικά μέρη που συνθέτουν ένα βιβλίο: το εξώφυλλο, το οπισθόφυλλο, τον τίτλο, την ταυτότητα του βιβλίου. Προχωρούν στη γνωριμία με τον συγγραφέα, τον εικονογράφο και τον εκδότη. Τους προσφέρεται η ευκαιρία να ξεψυλλίσουν καταλόγους εκδοτών, να συγκρίνουν θέματα, συγγραφείς και τίτλους, να αντιληφθούν πόσο σημαντική είναι η επιλογή των βιβλίων και ποια τα βασικά κριτήρια. Τέλος, τα παιδιά συμμετέχουν στη διαδικασία έκδοσης του δικού τους βιβλίου. Η διάρκεια του προγράμματος είναι 1 ώρα και 15 λεπτά και απευθύνεται σε παιδιά του Δημοτικού σχολείου.

Διανέμεται έντυπο υλικό:

- Πλήρης κατάλογος των Δικαιωμάτων του Παιδιού σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση του ΟΗΕ ●
- Θεματικές βιβλιογραφίες της Πλανόδιας Βιβλιοθήκης για τα παιδιά, τους γονείς και τους εκπαιδευτικούς ●
 - Η μικρή Ιστορία του Δικτύου ●
 - Αυτοκόλλητα και κονκάρδες ●
- Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να δανείζονται για διάστημα δύο εβδομάδων τις θεματικές συλλογές βιβλίων και να τα χρησιμοποιούν στην τάξη ●

